

Alle bodemenergiesys

Naarmate er meer warmtepompen met bodemwarmtewisselaars worden geplaatst, neemt de kans op interferentie toe. Om ervoor te zorgen dat installaties elkaar niet thermisch kunnen beïnvloeden, moeten alle nieuw aan te leggen bodemenergiesystemen vanaf 1 juli dit jaar worden aangemeld voor registratie. Om het overzicht compleet te maken, wil de overheid liefst ook alle bestaande systemen in beeld brengen. Dat is een lastige klus, maar wellicht kunt u daarbij helpen.

Jan Klein Kranenburg (rechts), Projectleider Bodem+, tijdens het NPW-congres op 23 mei in Ede. Links op de foto dagvoorzitter Peter Kouwenhoven, van het ministerie van I&M.

Vanaf 1 juli 2013 moeten (ook) warmtepompen met een gesloten bodemsysteem worden gemeld bij de gemeente. Hoewel het melden digitaal gaat, kan het voor de leek lastig zijn. Er wordt bijvoorbeeld gevraagd naar coördinaten, het bodemzijdig vermogen en het energierendement. Jan Klein Kranenburg, Projectleider Bodem+, vindt een vergelijking met het doen van belastingaangifte niet eens overdreven. "Want je moet een flink aantal stappen doorlopen en de nodige velden invullen. Hier zou de installateur de helpende hand kunnen bieden. Hij zou, als een soort package deal, de klant kunnen voorstellen om ook de melding te verzorgen."

Voor het melden van bestaande, niet meldingsplichtige bodemenergiesystemen, bestaat een vereenvoudigde procedure, waarbij minder gegevens worden gevraagd. Dit zou drempelverlagend kunnen werken, waardoor eigenaren eerder bereid zijn hun systeem alsnog te laten registreren.

Tot nu toe was er een beperkte regeling van kracht. Gesloten bodemenergiesystemen (= warmtepomp + bodemlus) hoefden niet gemeld te worden. Open bodemsystemen kunnen melding- dan wel vergunningplichtig zijn. Met andere woorden, de locatie en capaciteit van open bodemenergiesystemen is altijd bekend of te achterhalen.

Meerdere doelen

Tijdens het congres van het Nederlands Platform Warmtepompen, dat 23 mei jl. in Ede werd gehouden, gaf Jan Klein Kranenburg een toelichting op de aanstaande meldingsplicht van bodemsystemen en belichtte hij de rol van gemeente, installateur en systeemeigenaar. Klein Kranenburg is Projectleider Bodem+, een programma binnen Rijkswaterstaat, tevens uitvoeringsorganisatie binnen het ministerie van I&M (Infrastructuur en Milieu).

"Het melden en registreren dient meerdere doelen", vertelt Klein Kranenburg. "Als je weet waar bestaande systemen zitten en waar nieuwe gepland worden, kun je sturing geven. Met als resultaat dat je een optimaal rendement haalt uit de bodem. Ook helpen we er lokale bestuurders mee. Gemeentes hebben er voor hun besluitvorming baat bij als ze weten waar de systemen liggen in hun gemeente en in de provincie. Tot slot is het registreren ook bedoeld voor de eigenaren van de warmtepompen zelf. Want heb je je systeem aangemeld en is het geregistreerd, dan is jouw systeem volgens het Wijzigingsbesluit bodemenergiesystemen juridisch beschermd. Dit betekent dat je nooit aansprakelijk kunt worden gesteld als er thermische beïnvloeding zou plaatsvinden. Een belangrijk punt!"

Wko-tool

Het vooraf informeren van potentiële eigenaren van warmtepompen is een

temen in beeld

belangrijke uitdaging, benadrukt Klein Kranenburg. "Het is natuurlijk heel vervelend als je een bodemgekoppelde warmtepomp wilt aanschaffen, al ver bent in je voorbereidingen, het netjes meldt bij de gemeente en vervolgens te horen krijgt: Sorry, maar het kan niet, want het gaat teveel interferentie veroorzaken. Dat moet je zien te voorkomen. Dus streven we naar openheid, naar het toegankelijk maken en delen van informatie via internet, zodat belangstellenden zich al in de oriëntatiefase goed kunnen informeren. Daar zijn we mee aan de slag gegaan. Het resultaat is wkotool.nl, een website bedoeld om op quickscan-niveau een indruk te krijgen van de kansen van de toepassing van bodemenergie op een bepaalde locatie. Je kunt op de site ook zien wat de terugverdientijd is van je systeem."

De wko-tool speelt een verbindende rol bij het vergaren en delen van informatie. Iemand die een bodemenergiesysteem wil aanschaffen, gaat voor het doen van een melding of het aanvragen van een vergunning naar het digitale Omgevingsloket van zijn gemeente. Het Omgevingsloket bepaalt automatisch of een melding of vergunningaanvraag door de gemeente afgehandeld wordt, of doorgestuurd wordt naar de provincie. Vervolgens worden de gehonoreerde meldingen en toegewezen vergunningen opgenomen in een landelijk register. Vanuit het landelijke register wordt de wko-tool gevoed, die weer wordt geraadpleegd door mensen die een melding willen doen of een vergunning willen aanvragen. Zo ontstaat er een informatiecirkel met een gestaag groeiende inhoud.

Sluitende conclusies

Dankzij het (verplicht) registreren van nieuwe bodemenergiesystemen, is bekend waar die systemen zich bevinden. Wil je sluitende conclusies

trekken met betrekking tot mogelijke interferentie, dan zul je moeten weten waar alle systemen zich bevinden, dus ook de bestaande, die nog niet meldingsplichtig waren. Klein Kranenburg: "Hoe kom je daar nu achter? Opvallend genoeg blijken veel van die systemen al in bestaande databases voor te komen. Gemeentes beschikken over bouwarchieven, waar vanwege de EPC-normering allerlei gegevens over bodemenergiesystemen in zitten, dus die zou je erop na kunnen slaan. Er is een subsidieregeling geweest van Agentschap NL, 'Duurzame Warmte', daar zijn databases van, waarin de verstrekte subsidies voor warmtepompen zijn vastgelegd. Hetzelfde geldt voor de Energie Investeringsaftrek EIA, een fiscale regeling voor bedrijven. Als je deze drie informatiebronnen bij elkaar optelt, heb je een bijna honderd procent dekking voor Nederland. Alleen de heel oude systemen mis je dan nog. Maar het venijn zit in de staart. Vanwege privacy regelgeving kunnen wij niet zomaar beschikken over de adressen van subsidieontvangers met daarbij de technische gegevens van hun systeem. Wel is bijvoorbeeld Agentschap NL bereid om brochures die we speciaal hiervoor hebben laten maken, te verspreiden onder degenen die subsidie hebben ontvangen voor het installeren van een bodemgekoppelde warmtepomp. De eigenaren kunnen vervolgens zelf, als ze daartoe bereid zijn, hun

Wilt u meer weten over (het toepassen van) bodemenergiesystemen? Nuttige informatie vindt op de websites: bodemplus.nl, rwsleefomgeving.nl en allesoverbodemenergie.nl.

systeem als reeds bestaand aanmelden bij het Omgevingsloket."

Praktische bescherming

"Er zijn nog meer stappen nodig om het beeld rond te krijgen", vervolgt de Projectleider Bodem+. "We hebben gesprekken gevoerd met Uneto-VNI, en zij zijn bereid om de informatievoorziening te koppelen aan het onderhoud van bodemenergiesystemen. Dit betekent dat een monteur die een klant bezoekt voor onderhoud aan diens bodemgekoppelde warmtepomp, hem of haar onze brochure kan geven en de klant kan wijzen op het belang van het melden van zijn systeem. Of anders even contact opneemt met de gemeente, voor overleg. De installateur die de eigenaar ervan wil overtuigen dat het echt beter is om zijn bestaande systeem te melden, heeft één hele belangrijke troef achter de hand. Het melden geeft de eigenaar een soort praktische bescherming. Als zijn installatie niet is geregistreerd en dus niet voorkomt in de landelijke database, blijft deze ook onzichtbaar in de wko-tool. Dit betekent dat er eventueel een nieuw bodemenergiesysteem kan worden gemeld en toegewezen op een locatie die te dichtbij ligt. Dat kan interferentie veroorzaken. Niet alleen de nieuwe, ook de bestaande installatie presteert dan niet meer optimaal. Met melden en registreren wordt dit voorkomen." •

Homepage van de site www.wkotool.nl